

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117222897
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7117222897.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu: P. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXX, právne zastúpený JUDr. Jurajom Kusom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Nám. osloboditeľov, IČO: XX XXX XXX proti žalovanému: Slovenská republika - zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 3, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci vo výške 70.000,-eur s prísl., o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 41C 35/2017-440 zo dňa 24. októbra 2019

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené do sumy 10.000,- eur, ktorú je povinný zaplatiť žalovaný žalobcovi do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti s tým, že prevyšujúcu časť výroku pod č. I rozsudku m e n í tak, že žalobu, v časti príslušenstva z a m i e t a.

II. P r i z n á v a žalobcovi proti žalovanému plný nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 10.000,- € spolu s 5% úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 14.4.2017 do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% zo súdom priznanej sumy, ktoré žalovaný zaplatí žalobcovi na účet právneho zástupcu žalobcu do 30 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške tejto náhrady.

2. Predmetom konania je žaloba žalobcu doručená súdu prvej inštancie dňa 10.10.2017, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 70.000,- eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 13.4.2017 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania.

3. Žalobca žalobu odôvodňoval tým, že bol nespravodlivo trestne stíhaný a obvinený uznesením vyšetrovateľa zo dňa 16.1.2012, ČVS: Q.-XX/BPK-W.-XXXX, spolu s ďalšími ôsmimi obvinenými, čiže spolu bolo obvinených 14 osôb. Žalobca bol obvinený za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona, ďalej krátenie dane a poistného podľa

§ 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 Trestného zákona, pričom trestná sadzba odňatia slobody za prvý skutok je 10 až 20 rokov, a za druhý skutok je trestná sadzba odňatia slobody 7 až 12 rokov. Žalobca voči tomuto uzneseniu podal sťažnosť listom zo dňa 23.1.2012, a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry jeho sťažnosť zamietol, a to uznesením zo dňa 7.3.2012 sp. zn. W. X P. XXX/XX-XXX. Žalobca počas trestného konania opakovane žiadal zastaviť trestné stíhanie, a opakovane podával sťažnosti na prieťahy v konaní, a žiadosť o preskúmanie postupu policajta. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry uznesením až dňa 9.5.2016 sp. zn. W. X P.-X trestné stíhanie zastavil, pretože skutok nie je trestným činom, a nie je dôvod na postúpenie veci. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca bol nespravodlivo trestne stíhaný v období od 16.1.2012 do 9.5.2016, čo je 4 roky a 4 mesiace. Žalobca za nezákonné považuje uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 16.1.2012 Č.:Q.-XX/BPK-W.-XXXX, vzhľadom na to, že trestné stíhanie skončilo zastavením, a preto všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní a vykonané úkony, sú nezákonné. Žalobca listom zo dňa 20.9.2016 požiadal Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Generálna prokuratúra SR postúpila žiadosť žalobcu na Ministerstvo vnútra SR s odôvodnením, že sa nedopustila žiadneho protiprávneho konania, a Ministerstvo vnútra SR listom z 21.3.2017 vrátilo, resp. postúpilo žiadosť žalobcu naspäť Generálnej prokuratúre SR z dôvodu, že nie je oprávnené vo veci konať, a že vo veci má konať Generálna prokuratúra SR. Generálna prokuratúra SR listom z 6.4.2017 oznámila právnenému zástupcovi žalobcu, že žiadosť bola ako nedôvodná odmietnutá. Tento list bol právnenému zástupcovi žalobcu doručený 13.4.2017. K zdôvodneniu nemajetkovej ujmy žalobcu uviedol, že bol 4 roky a 4 mesiace nespravodlivo trestne stíhaný, a v rámci tejto doby bol nútený zúčastňovať sa procesných úkonov pred vyšetrovateľom, a trestné stíhanie a hrozba vysokého trestu zanechalo u žalobcu trvalé následky na zdraví, a spôsobilo mu to neopísateľnú psychickú traumu. Najnebezpečnejšie sú zásahy do osobnostných práv, ku ktorým dôjde cez médiá. O trestnom stíhaní žalobcu informovali médiá, policajné zložky. Celá verejnosť, známi a rodinní príslušníci spájali meno žalobcu s korupciou, s bráním úplatkov, a pozerali na neho ako na skorumpovaného colníka, ktorý zneužil svoje postavenie, a ktorý nahonobil majetok z nečestných zdrojov. Toto trestné stíhanie vyvolalo u žalobcu neopísateľnú psychickú traumu, nervozitu, stiahnutý žalúdok, nevoľnosť, nechúť do jedla, zvracanie a značné psychické problémy. Ocitol sa v izolácii vo všetkých oblastiach života, či už verejného, rodinného alebo pracovného. Každý sa žalobcovi otočil chrbtom a pozeral na neho ako na skorumpovaného colníka, ktorý bral úplatky, a zneužil svoje postavenie. Žalobca je ženatý a má 3 deti, ktoré v čase obvinenia mali 6, 6 a 10 rokov. Hneď po obvinení riaditeľ Colného úradu Michalovce rozhodnutím zo dňa 31.1.2012 Č.. XXXXXXXX/X/XXXXX/XXXX dočasne pozbavil výkonu štátnej služby žalobcu, a to z dôvodu, že sa stal dôvodne podozrivým, že spáchal trestný čin - zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, 2. a 4 Trestného zákona, a zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, 2 a 4 Trestného zákona. Žalobcovi bolo doporučené, aby odišiel z colnej správy a keď odíde dobrovoľne, dostane aj odstupné, nakoľko vzhľadom na závažné obvinenie, už nemá miesto v colnej správe, a jeho kariérny postup skončil. Pod týmto psychickým tlakom, žalobca listom zo dňa 17.1.2012 požiadal o uvoľnenie zo služobného pomeru v štátnej službe colníka. Riaditeľ Colného úradu Michalovce rozhodnutím zo dňa 6.2.2012 uvoľnil žalobcu zo služobného pomeru colníka ku dňu 31.3.2012. Žalobca ďalej tvrdil, že v dôsledku tohto nespravodlivého obvinenia sa mu zvýšil tlak až na 210/120, musel sa podrobiť operácii štítnej žľazy, v regióne Kráľovský Chlmec je vysoká nezamestnanosť a je problém si tu nájsť prácu. Žalobca stratil stály príjem a ďalšie sociálne výhody, ktoré štátna služba colníka prináša. Keby nebolo voči nemu vznesené obvinenie za dva závažné zločiny, nikdy by dobrovoľne z colnej správy neodišiel. Žalobca požaduje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 70.000,- eur a na odôvodnenie tejto sumy poukázal na obdobné prípady, či už v konaní o ochranu osobnosti, alebo v konaní o náhradu škody proti štátu, a na to, aká konkrétna výška nemajetkovej ujmy v peniazoch bola súdmi v tom, ktorom prípade priznaná. Žalobca navrhol, aby súd vypočul v konaní svedkov, ktorých označil, a to na preukázanie jeho tvrdení, že trestné stíhanie žalobcovi spôsobilo negatívne následky vo všetkých oblastiach života, či už súkromného, verejného, ale aj pracovného. K žalobného návrhu pripojil aj listinné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení - Uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 16.1.2012 ČVS: Q.-XX/NPK-W.-XXXX Prezídia policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Východ Košice, Sťažnosť proti uzneseniu o obvinení zo dňa 23.1.2012, uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zo dňa 7.3.2012 č. W. P. XXX/XX-XXX, ktorým bola sťažnosť žalobcu zamietnutá, Žiadosť o zastavenie trestného stíhania zo dňa 18.4.2012, Žiadosť o zastavenie trestného stíhania zo dňa 11.6.2015, Sťažnosť na prieťahy v konaní zo dňa 23.1.2013, Sťažnosť na prieťahy v konaní a žiadosť o preskúmanie postupu policajta zo dňa 8.11.2013, Uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zo dňa 9.5.2016 č. VII/1 Gv 20/16/1000 - 4, ktorým bolo trestné stíhanie voči žalobcovi zastavené, Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu

škody zo dňa 20.9.2016, Odpoveď Generálnej prokuratúry SR zo dňa 22.11.2016 o postúpení žiadosti MV SR, Odpoveď MV SR - Postúpenie žiadosti späť Generálnej prokuratúre SR zo dňa 21.3.2017, List Generálnej prokuratúry SR zo dňa 6.4.2017, v ktorom bolo oznámené právnomu zástupcovi žalobcu, že Žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku je odmietnutá, Článok „Megazáťah proti podnikateľom aj colníkom, obrali štát o desiatky miliónov!“, Článok „Štrnástich ľudí obvinili, že na daniach okrádali štát“, Článok „Keď colníci netušia“, Rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Michalovce zo dňa 31.1.2012, Žiadosť o uvoľnenie zo služobného pomeru štátnej služby colníka zo dňa 17.1.2012, Rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Michalovce zo dňa 6.2.2012 o uvoľnení žalobcu zo služobného pomeru colníka dňom 31.3.2012, Lekárska správa z Otorinolaryngologickej ambulancie X.. M. M. zo dňa 9.1.2012, a tiež z Otorinolaryngologickej ambulancie X.. Q. D. zo dňa 7.2.2012, Preukaz o trvaní dočasnej práceneschopnosti.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhoval žalobu zamietnuť, keďže Generálna prokuratúra nie je oprávnená v tomto prípade konať v mene Slovenskej republiky. Uviedol, že prokurátor síce zamietol sťažnosť žalobcu podanú proti uzneseniu o vznesení obvinenia, avšak nepodal obžalobu v tejto trestnej veci príslušnému súdu a následne sám zastavil trestné stíhanie žalovaného, čím neexistuje rozhodnutie, ktoré by bolo možné považovať v znení citovaného zákona za nezákonné a ktorým by mala byť žalobcovi spôsobená škoda, keďže nemôže ísť o uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia v trestnej veci, v ktorej bolo jeho trestné stíhanie zastavené uznesením prokurátora. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy apeloval na to, že nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodených násilným trestným činom podľa osobitného predpisu.

5. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len v znení „citovaného zákona“), § 4 ods. 1 písm. b/, f/, m/, ods. 2 citovaného zákona, § 5 ods. 1 citovaného zákona, § 6 ods. 1,2 a § 9 ods. 1,4 citovaného zákona, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 a § 18 citovaného zákona a čo sa týka pasívnej vecnej legitímácie v spore dospel k záveru, že žalovaný t.j. Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky je v spore správne pasívne vecne legitimovaná, keďže nárok na náhradu škodu spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím s tým, že rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania s odkazom na citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a podľa §4 ods. 1 písm. f/ zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, Generálna prokuratúra SR koná vo veci náhrady škody v mene štátu, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, alebo správnom konaní, keďže prokurátor nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, ale trestné stíhanie dňa 9.5.2016 zastavil. Uviedol, že aj v danom prípade, voči žalobcovi bolo zastavené trestné stíhanie, a keďže nie je dôvod na postúpenie veci, možno konštatovať, že všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní a vykonané úkony sú nezákonné a že v danom prípade existuje nezákonné rozhodnutie na základe ktorého si žalobca uplatňuje svoj nárok. Za nezákonné rozhodnutie v danom prípade súd považuje uznesenie vyšetrovateľa Prezídia PZ, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Východ Košice zo dňa 16.1.2012 č. Č.:Q.-XX/BPK-W.-XXXX, ktorým bolo voči žalobcovi pod bodom 11. a súčasne voči ďalším trinástim osobám uvedeným v bodoch 1. až 14. začaté trestné stíhanie a zároveň vznesené obvinenie, voči žalobcovi, konkrétne za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona, ďalej skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 Trestného zákona.

6. Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného rozhodnutia zo dňa 16.1.2012, ktorá mu mala vzniknúť v sume 70.000,- eur, pretože vzhľadom na následky trestného stíhania podľa žalobcu, nepostačuje iba konštatovanie porušenia jeho práv. V dôsledku trestného stíhania začatého uznesením o vznesení obvinenia dňa 16.1.2012, po vykonaní rozsiahleho dokazovania vykonaním dôkazov v znení bodu 3. odôvodnenia napadnutého rozsudku, výpoveďami svedkov z oblasti rodiny, z pracovného života, ako aj priateľov, vyplynulo, že samotné trestné stíhanie negatívne ovplyvnilo osobný, pracovný, spoločenský a rodinný život žalobcu, ako aj jeho najbližších rodinných príslušníkov, čím došlo k negatívnemu zásahu do osobnostných práv žalobcu na ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti, čím sa žalobcovi zmenil jeho pracovný a spoločenský život, keďže bolo v konaní nesporné, že pred

začatím trestného stíhania t.j. pred 16.1.2012 vykonával štátnu službu colníka, bol služobne zaradený v štátnej službe vo funkcii výkonného colného referenta na pobočke Colného úradu Dobrá - terminál kombinovanej dopravy a v dôsledku začatého trestného stíhania dňa 16.1.2012 bol žalobca rozhodnutím riaditeľa Colného úradu Michalovce zo dňa 31.1.2012 č.k. XXXXXXXX/X/XXXXXX/XXXX dočasne pozbavený výkonu štátnej služby colníka a bol mu priznaný služobný plat vo výške minimálnej mzdy zvýšený o 10% z priznaného služobného platu na každú vyživovanú osobu s tým, že na základe žiadosti žalobcu zo dňa 17.1.2012 bol uvoľnený zo služobného pomeru v štátnej službe colníka a to v dôsledku udalosti, ktorá sa udiala dňa 16.1.2012, keď bolo voči nemu vznesené obvinenie a žalobca bol rozhodnutím riaditeľa Colného úradu Michalovce zo dňa 6.2.2012 uvoľnený zo služobného pomeru colníka dňom 31.3.2012 s tým, že od 1.4.2012 mu bol priznaný výsluhový dôchodok v sume 482,55 eur mesačne a to za odpracovaných 22 rokov a 220 dní, teda takmer 23 rokov s tým, že aj na napriek dobrovoľnému rozhodnutiu žalobcu o okamžitom zrušení pracovného pomeru súd dospel k záveru, že jeho konanie je pochopiteľné a logické, keďže bol jediným živiteľom rodiny, s manželkou má 3 deti vo veku 6 a 10 rokov, a došlo k zníženiu jeho príjmu z 1.049,02 eur mesačne na 327,20 eur a s nemožnosťou predpokladaného ukončenia trestného stíhania chcel žalobca uprednostniť istotu a preto požiadal o uvoľnenie zo služobného pomeru, aby mal nárok aspoň na výsluhový dôchodok. Preto sa aj žalobca následne od 15.10.2012 do 31.12.2012 zamestnal ako dohodár spoločnosti PREMAKO a.s. a od 01.01.2013 v spoločnosti PREMAKO a.s. na dohodu o pracovnej činnosti a tie v spoločnosti BUDAMAR LOGISTIK a.s. od 01.05.2013 do 30.09.2013, kde aj doposiaľ pracuje, z čoho súd konštatoval, že od obdobia 01.10.2013 žalobca dosahuje minimálne taký príjem, aký dosahoval aj v štátnej službe spolu s výsluhovým dôchodkom, ktorý poberá a preto od októbra 2013 už nie je finančne stratový. Za nesporné považoval súd prvej inštancie aj to, že voči žalobcovi trestné stíhanie trvalo 4 roky a 4 mesiace, čo ovplyvnilo negatívne jeho spoločenský a rodinný život, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania. Aj keď v médiách nebolo nikdy uvádzané konkrétne meno žalobcu, ale súd mal za preukázaný negatívny dopad trestného stíhania voči žalobcovi, keďže to ovplyvnilo verejnú mienku, spoločenský a rodinný život žalobcu, čo vyplynulo z výpovede svedkov. Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy, súdy musia zároveň zohľadniť svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako, a v ich judikatúre, by tak mal existovať vzťah v priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 5.12.2017), pričom súd poukázal aj na Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2844/2014 zo dňa 22.12.2015, ktorý sa týka relatívne spravodlivého vyčíslenia výšky reálnej náhrady, a to po zohľadnení súm priznaných v iných porovnateľných konaniach a v tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/78/2019 zo dňa 22.10.2019, v obdobnej veci, ktorým už po zrušení pôvodného rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach dovolacím súdom, bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 24C/243/2012-219 z 5.2.2015 v časti výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené do sumy 15.000,- eur, z titulu nemajetkovej ujmy a v prevyšujúcej časti bol zmenený rozsudok tak, že žaloba bola zamietnutá, pričom pôvodne prvostupňový súd priznal sumu 100.000,- eur z titulu nemajetkovej ujmy, keďže výška nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu, a to vzhľadom aj na skutočnosť, že predmetná trestná vec nebola verejne prejednaná pred súdom a žalobca nebol obžalovaný ani väzobne stíhaný.

7. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie poukázal na to, že v danom prípade bolo nezákonné rozhodnutie, t.j. uznesenie o vznesení obvinenia vydané dňa 16.1.2012, v čase účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. v znení pred novelizáciou zákonom č. 412/2012 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.1.2013. Aplikácia ust. § 17 ods. 4 zavedená touto novelou, preto v danej veci nie je prípustná a priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, je v danom prípade v súlade so zákonom.

8. V zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, súd priznal s istinou žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 8 % od 13.04.2017 do zaplatenia, keďže dospel k záveru, že žalovaný sa dostal do omeškania až dňom nasledujúcim po doručení listu Generálnej prokuratúry SR zo dňa 06.04.2017, ktorým GR SR oznámila právnomu zástupcovi žalobcu, že žiadosť bola ako nedôvodná odmietnutá, a to dňa 14.04.2017.

9. Vzhľadom na to, že žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 70.000,- eur, avšak súd mal za primerané zadostučinenie priznanie sumy nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur, v prevyšujúcej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol.

10. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP, § 255 CSP a § 262 ods. 1 CSP a keďže určenie výšky nemajetkovej ujmy je závislé od rozhodnutia a úvahy súdu, priznal žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy a nie zo sumy žalovanej, ktorú súd v prevažnej miere posúdil ako nedôvodnú a zamietol.

11. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalovaný. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, keďže súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 548/2012 - 13 zo dňa 07.11.2012 apeloval na to, že nemožno považovať každé uznesenie o vznesení obvinenia automaticky za nezákonné len z dôvodu, že obvinený nebol právoplatne odsúdený, keďže treba prihliadať aj na osobitné okolnosti konkrétnej trestnej veci, čo súd prvej inštancie neučinil, pričom uznesenie o vznesení obvinenia v danom prípade nespĺňa atribúty nezákonného rozhodnutia, nakoľko v čase jeho vydania zistený skutkový stav nenasvedčoval odôvodnenému záveru, že skutku, ktorý napĺňa znaky trestného činu sa dopustila určitá osoba (§ 206 ods. 1 Trestného poriadku) s tým, že ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nepozná prípad nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré by bolo nezákonné práve tým, že následne v trestnom konaní by bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený, a preto posudzovanie nezákonnosti rozhodnutia v trestnom konaní len podľa výsledku trestného konania je v príkrom rozpore so záujmom štátu, legitímne viesť trestné konanie voči osobám, ktoré sú podľa dôkazného stavu dôvodne podozrivé zo spáchania trestného činu a výklad súdu je tak v rozpore s citovanými nálezmi:

nálezom ÚS SR sp. zn. II. ÚS 163/2013 zo dňa 28.2.2013, v ktorom sa uvádza, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila; uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 548/2012, ktorým bol akceptovaný záver všeobecného súdu (KS Bratislava sp. zn. 8Co 251/2010) o tom, že napriek „ustálenej“ judikatúre nemožno považovať uznesenie o vznesení obvinenia za nezákonné len z dôvodu, že obvinený nebol právoplatne odsúdený. Civilné súdy majú zakaždým v konaniach o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. skúmať, či došlo k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v Trestnom poriadku orgánmi činnými v trestnom konaní (v zmysle ktorých pre vznesenie obvinenia podľa zákona postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin a že na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento čin bol spáchaný určitou osobou, pričom preukázanie viny obžalovaného je až vecou dokazovania vykonávaného pred súdom) a rovnako za každým prihliadnuť aj na osobitné okolnosti konkrétnej trestnej veci;

nálezom ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 165/2002 zo dňa 19.12.2002, v zmysle ktorého nie každé vznesené obvinenie, ktoré nevyústilo do právoplatného odsudzujúceho rozsudku, je možné paušálne považovať za nezákonné. V každej trestnej veci je na mieste v každej fáze trestného konania (prípravným konaním počínajúc) starostlivo a pozorne zvažovať, ako sa ten ktorý prípad vo svojej aktuálnej, najmä dôkaznej situácii vyvíja;

a v neposlednom rade s rozhodnutím ESLP vo veci Lavrechov proti Českej republike, v ktorom súd výslovne uviedol, že skutočnosť, že obvinený (sťažovateľ) bol spod obžaloby nakoniec oslobodený, samo o sebe neznamena, že jeho trestné stíhanie bolo nezákonné alebo od počiatku inak vadné a preto nemôže existovať absolútna zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. v podobe uznesenia o vznesení obvinenia v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) citovaného zákona.

12. Rovnako žalovaný nesúhlasil aj so samotnou priznanou výškou nemajetkovej ujmy, keďže súd nesprávne posúdil okolnosti ovplyvňujúce jej výšku podľa § 17 ods. 3 Trestného poriadku a príčinnú súvislosť medzi týmito okolnosťami a uplatnenou nemajetkovou ujmou, keďže trest mu nikdy uložený nebol a žalobca vychádzal len z psychickej ujmy s tým, že v danom prípade ani nenastala medializácia predmetnej kauzy. Taktiež medzi ukončením služobného pomeru žalobcu na jeho vlastnú žiadosť a trestným stíhaním absentuje priama príčinná súvislosť, keďže žalobca sa sám z vlastných dôvodov rozhodol služobný pomer definitívne ukončiť len pár dni po oznámení uznesenia o vznesení obvinenia, kedy uprednostnil istý príjem.

13. Súd prvej inštancie zároveň nesprávne priznal aj úroky z omeškania, čo je v rozpore s citovanými rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR. Navrhoval, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, prípadne rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Žalobca taktiež v zákonnej lehote (včas) podal odvolanie proti II. a III. výrokovej časti napadnutého rozsudku. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP a mal za to, že vzhľadom na závažnosť trestného stíhania, jeho intenzitu, dĺžku trestného stíhania, ako aj negatívne následky, je priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- eur nie primeraná, dávajúc do pozornosti aj citované rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach a ďalšie rozsudky súdov, na ktoré poukazoval v kontexte citovaného uznesenia NS SR a apeloval na to, aby súdy rozhodovali v porovnateľných veciach, kde priznali pomerne vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, čím napadnuté uznesenie postráda preskúmateľnosť v zmysle § 220 ods. 2 CSP so zreteľom na porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhoval, aby odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil napadnutú časť rozsudku a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 60.000,-eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 60.000,-eur, ako aj nárok na náhradu trov konania.

15. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že oslobodzujúci rozsudok, alebo rozhodnutie o zastavení trestného stíhania má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenia práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím tak, ako to vyplýva z dikcie ust. § 6 ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. (viď rozhodnutie ÚS SR zo dňa 7.7.2016 sp.zn. 1ÚS 320/2016-49), keďže rozhodujúce je to, ako skončilo trestné stíhanie v znení uznesenia NS SR sp.zn. 4Ncdo 15/2019 ako aj ďalších citovaných rozhodnutí. Čo sa týka priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, resp. jej limitácie, uvedenej v § 17 ods. 4 citovaného zákona uviedol, že výšku náhrady nemajetkovej ujmy proti štátu nemožno obmedziť, (viď uznesenie NS SR 7 Cdo 262/2015 zo dňa 16.3.2016, v znení citovaných rozhodnutí súdov, taktiež aj článkov z Justičnej revue č. 1/21 str. 1-16). Čo sa týka priznania úroku z omeškania citoval uznesenie NS SR a poukazoval toho času už na aktuálne rozhodnutie NS SR v znení uznesenia sp.zn. 7Cdo 243/2019-614 zo dňa 28.10.2020, z čoho je zrejmé, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

16. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu, ako aj k podanému odvolaniu žalobcu už nevyjadril.

17. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 (ďalej len „CSP“), prejednal odvolania strán sporu, ako odvolania podané včas a oprávnenými osobami, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario z rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 ods. 1,2 CSP z hľadiska žalobcom uplatnených dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP, ako aj z hľadiska žalovaným uplatnených odvolacích dôvodov žalovaným podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a dospel k záveru o ich nedôvodnosti.

18. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21.4.2021 o 10.30 hod. č.dv. 212/II.posch., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bola zverejnené dňa 29.3.2021 na Úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach podľa § 219 ods. 1,3 CSP a § 378 ods. 1 CSP, keďže po obdržaní výzvy podľa § 1 ods. 1 písm. b/ s odkazom na ods. 2 vyhl. MS SR č. 24/2021 Z.z. o vykonávaní pojednávaní, hlavných pojednávaní a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu v účinnom znení, strany sporu odvolaciemu súdu oznámili, že súhlasia s vyhlásením rozhodnutia bez ich prítomnosti a to s poukazom na vyhlásený núdzový stav ako aj trvanie predmetného sporu na súde, čím vec neznesie odklad.

19. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia.

20. Strany sporu uplatnili odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/,d/, f/ a h/ CSP a keďže žalobca namietal napádal druhý a tretí výrok napadnutého rozsudku a žalovaný prvý a tretí výrok napadnutého rozsudku, odvolací súd preskúmaval napadnutý rozsudok v celom rozsahu z hľadiska hore uvedených uplatnených odvolacích dôvodov.

21. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo

na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý a navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, či právo na jeho preskúmanie.

22. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je daný procesnými vadami konania, kde patrí aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

23. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1, 2 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

24. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

25. V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody nie sú naplnené. Rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol napadnutý odvolaním nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli a ani inak nevyšli za konania najavo alebo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor. Tiež nebolo zistené, že by na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver. Podľa názoru odvolacieho súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnený a spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP.

26. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj procesného postupu súdu v konaní ,z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalovaného a žalobcu vymedzených v podaných odvolaniach, sa stotožňuje so správnymi skutkovými závermi ako aj právnym posúdením prejednávanej veci, taktiež s odôvodnením napadnutého rozsudku , na ktoré čo sa týka priznania istiny uplatneného nároku titulom náhrady škody spočívajúcej v náhrade nemajetkovej ujmy v celom rozsahu v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

27. Rozhodnutiu súdu nie je možné vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, lebo súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré zákonne z vykonaných dôkazov a prednesov sporových strán vyplynuli a vyšli za konania najavo, čím neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré zákonne boli vykonanými dôkazmi preukázané, v jeho hodnotení dôkazov nie je logický rozpor a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 191 a nasl. CSP. Súd na zistený skutkový stav aplikoval správne zákonné ustanovenia, ktoré aj správne vyložil a vyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán s tým, že rozsudok zodpovedá aj ust. § 220 ods. 2 CSP.

28. K odvolacím námietkam žalovaného smerujúcich k nedostatočnému vyhodnoteniu zisteného skutkového stavu sporu, ako aj následnému právnomu posúdeniu veci v kontexte aj nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že tieto odvolacie námietky žalovaného sú neopodstatnené, keďže odvolateľ sa v odvolacích námietkach pridržiaval procesných prostriedkov učených v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku správne vysporiadal, v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, a to čo sa týka všetkých namietaných skutočností, majúcich dopad na skutkové vyhodnotenie veci a jej právne posúdenie, titulom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci podľa zákona č. 514/2005 Z.z.

29. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je objektívna zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť. Je založená na súčasnom splnení troch podmienok; ktorými sú: existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Predpokladom pre posúdenie konkrétneho rozhodnutia ako nezákonného je to, že ide o právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

30. Súd prvej inštancie pri právnom posúdení základu nároku na náhradu škody postupoval v súlade s ustálenou judikatúrou a rozhodovacou praxou súdov SR v súlade s čl. 2, ods. 1, 2 Základných princípov CSP. Štát zodpovedá aj za škodu, ktorá bola poškodenému spôsobená začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Pri posudzovaní základu nároku sa tu neposudzuje správnosť rozhodnutia orgánu štátu z hľadiska prípadného porušenia právnej povinnosti a zavinenia, rozhodujúcim kritériom pre posúdenie zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je procesný výsledok tohto konania. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je to, aby každá ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo/15/2009).

31. V tomto smere taktiež odvolací súd poukazuje na odôvodnenie nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 540/2016, ako aj odôvodnenie nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017, z ktorého vyplýva právny názor, že ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby, či zastavením trestného stíhania, je potrebné hľadať nielen v článku 46 ods. 3 Ústavy SR a článku 36 Listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahuje do základných práv jednotlivca. V tejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo. Ak orgány v činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k stíhanej osobe o postup porušujúci základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenie za všetky úkony, ktorými bol zo strany štátu podrobený.

32. Ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych orgánov SR odvolací súd zvyrazňuje aj citovaním uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/156/2017 zo dňa 09.11.2017, v ktorého odôvodnení sa konštatuje, že po publikovaní rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo/15/2009 (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR č. 37/2014), najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by bolo založené na odlišných právnych záveroch, pričom zo všetkých nadväzujúcich rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR vyplýva, že rozhodovacia prax nie je rozdielna v tom, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo oslobodenia spod obžaloby, je treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie voči nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej vedením trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia či vedenia trestného stíhania je teda neskorší výsledok trestného konania.

33. Za tejto situácie, odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie v tom, že vo veci je daný základ uplatňovaného nároku, keďže trestné stíhanie žalobcu bolo skončené. Uznesením zo dňa 9.5.2016 prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. VII/1 Gv 20/16/1000-4 zastavila trestné stíhanie proti žalobcovi pod bodom 10., ako aj proti ďalším dvanástim osobám, z dôvodu, že skutok nebol trestným činom, a nebol ani dôvod na postúpenie veci.

34. Odvolací súd preto konštatuje, že v zmysle § 387 ods. 2 CSP, sa súd prvej inštancie rovnako správne vysporiadal so základom uplatneného nároku, ako aj všetkými námietkami žalovaného a nakoľko žalovaný v odvolaní spochybňoval základ uplatňovaného nároku a taktiež aj svoju legitímáciu v spore, odvolací súd apeluje na správne odôvodnenie napadnutého rozsudku v bode 44, nakoľko v súlade s ust. § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 514/2003 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra SR, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ policajného zboru, alebo poverený príslušník policajného zboru, a prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru, alebo povereného príslušníka policajného zboru, a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, alebo vyšetrovateľ policajného zboru, alebo poverený príslušník policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) Zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, Generálna prokuratúra SR koná vo veci náhrady škody v mene štátu, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní. Pasívna legitímácia žalovaného v tomto prípade je teda daná zák. č. 514/2003 Z. z., ako objektívna zodpovednosť štátu, ktorej sa štát nemôže zbaviť. Pokiaľ ide o orgán, ktorý má konať v mene štátu v tomto konaní, súd dospel k záveru, že nakoľko neboli kumulatívne splnené podmienky pre aplikáciu zákonného ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 514/2003 Z. z., pretože síce v danom trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ policajného zboru rozhodnutím o vznesení obvinenia voči žalobcovi zo dňa 16.1.2012, a prokurátor dňa 7.3.2012 zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru, nebola však splnená ďalšia zákonná podmienka, a to tá, že prokurátor nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, ale trestné stíhanie dňa 9.5.2016 zastavil. Súd preto dospel k záveru, že pasívne legitimovanou osobou v tomto spore je štát v mene, ktorého v zmysle § 4 ods. 1 písm. f) zák. č. 514/2003 Z. z. je oprávnená konať Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, nakoľko neboli komutatívne splnené podmienky § 4 ods. 1 písm. b) citovaného zákona, aby v predmetnom konaní mohlo za štát konať Ministerstvo vnútra SR.

35. Odvolací súd preskúmal aj rozhodnutie o výške nároku uplatňovaného žalobcom a konštatuje, že priznaný nárok a jeho výška je nepochybné preukázaná a vecne správna.

36. Pokiaľ sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie postupoval podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona a pri svojom rozhodovaní správne prihliadol aj na kritéria určovania výšky nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z..

37. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že výška nemajetkovej ujmy 10.000,- eur je v priamej príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania 4 roky a 4 mesiace, vekom poškodeného, jeho osobou, doterajším životom ako bezúhonnej osoby, s prihliadnutím na jeho rodinný, pracovný a spoločenský život (viď body 53,54 odôvodnenia napadnutého rozsudku), pričom treba apelovať na to, že už samotný objektívny fakt stavu neistoty z hroziaceho trestu z ktorého bol žalobca obvinený, bol spôsobilý byť vnímaný negatívne.

38. S účinnosťou od 01.01.2013 bolo do zákona č. 514/2003 Z.z. doplnené ustanovenie § 17 ods. 4 v zmysle ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodených násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, čím bol stanovený maximálny limit výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Toto ustanovenie sa nemôže uplatňovať na právne vzťahy založené pred 01.01.2013, napriek tomu však odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie neprekročil najvyššiu výšku náhrady poskytovanej podľa zákona č. 215/2006 Z.z., nakoľko súd vždy vychádza z konkrétnych skutočností danej veci, čím sú odvolacie námietky žalobcu vo veci nedôvodné.

39. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.000,- eur, podľa § 387 ods. 1 CSP s odkazom na § 387 ods. 2 CSP.

40. Odvolací súd konštatuje, súd prvej inštancie pochybil, ak priznal nárok na úroky z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu v peniazoch vzniká totiž aj na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba splnenia a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Tento záver vyplýva z ustálenej praxe Najvyššieho súdu

SR (porovnaj rozhodnutie R45/2000, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/185/2011, rozsudok najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/100/2017). Odvolací súd preto zmenil rozsudok v jeho vyhovujúcej časti o úrokoch z omeškania zo sumy 10.000,- eur podľa § 388 CSP v tejto časti žalobu zamietol.

41. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

45. O nároku na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a keďže v konaní mal skoro plný úspech žalobca, odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov celého konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

46. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo). V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba riešiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Otázka nemajetkovej ujmy je potom druhoradá a nadväzujúca.

47. V prejednávanej spore o náhradu nemajetkovej ujmy rozsah úspechu žalobcu závisel od úvahy súdu, nakoľko súd na základe vlastnej úvahy stanovil rozsah nemajetkovej ujmy, čím bola v konečnom dôsledku znížená suma priznaná žalobcovi. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy v zmysle § 255 ods. 1 CSP je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“, keďže ten sa skúma, čo do právneho základu, a nie do výšky priznaného nároku.

48. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP. Pri vyčíslení výšky náhrady trov konania bude súd vychádzať iba z prisúdenej sumy 10 000 eur (nie sumy žalovanej).

49. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).